

Ministerie van Justitie en Veiligheid

[Redacted]

Onze referentie

[Redacted]

Den Haag

22 mei 2025

Betreft

Reactie consultatie Implementatiewet richtlijn herziening productaansprakelijkheid

Geachte heer, mevrouw,

Het Verbond van Verzekeraars maakt graag van de gelegenheid gebruik om te reageren op het wetsvoorstel tot implementatie van de herziene productaansprakelijkheidsrichtlijn.

Wij onderschrijven het belang van een modern en toekomstbestendig aansprakelijkheidsregime dat aansluit op technologische ontwikkelingen en veranderende productieketens. Tegelijkertijd zien wij bij de voorgestelde implementatie een paar aandachtspunten voor de verzekeraarbaarheid van productaansprakelijkheidsrisico's, de financiële impact op verzekeringsproducten – met name de Aansprakelijkheidsverzekering voor bedrijven (AVB) – en de daarmee samenhangende financiële gevolgen voor marktdeelnemers.

De belangrijkste aandachtspunten lichten wij hieronder toe.

Uitbreiding van de kring van aansprakelijke personen

De herziene richtlijn breidt de kring van partijen die voortaan aansprakelijk kunnen zijn voor gebrekkige of defecte producten aanzienlijk uit. Naast de fabrikant kunnen voortaan ook gemachtigden, importeurs, fulfilmentdienstverleners, distributeurs en – onder omstandigheden – online platforms aansprakelijk worden gehouden voor schade veroorzaakt door een gebrekkig product.

Deze uitbreiding vereist van partijen binnen de (logistieke) keten dat zij hun rol en aansprakelijkheidspositie herzien. Indien zij onder de richtlijn kwalificeren als marktdeelnemer, worden zij geconfronteerd met productaansprakelijkheidsrisico's. De dekking en premie van een AVB-verzekering zijn afgestemd op de specifieke hoedanigheid van een bedrijf. Wanneer die hoedanigheid verandert of onduidelijk is, verandert het risicoprofiel en dat kan ertoe leiden dat het risico beperkter, tegen aanvullende voorwaarden of in het geheel niet verzekeraarbaar is. Tegen die achtergrond is het dus niet zo dat productaansprakelijkheid altijd verzekerd kan worden op de AVB-verzekering.

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

Bovendien zal uitbreiding van de kring van aansprakelijke personen naar verwachting leiden tot een toename van de schadelast, met als gevolg hogere premies.

Verruiming van het begrip 'product' en 'schade'

Onder de herziene richtlijn vallen voortaan ook software en digitale fabricagedossiers onder het begrip 'product'. Daarbij valt vernietiging of corruptie van niet voor beroepsdoeleinden gebruikte gegevens voortaan onder het begrip 'schade'. Deze uitbreidingen hebben relevante gevolgen voor de verzekeringspraktijk. Zo zijn software en digitale fabricagedossiers relatief nieuwe risico's en daardoor lastig calculeerbaar. De verzekerbaarheid ervan is afhankelijk van risicobeoordeling per geval.

Uit de praktijk blijkt dat het productaansprakelijkheidsrisico van bepaalde producten door verzekeraars nu al hoog wordt ingeschat. In het licht van de richtlijn zullen verzekeraars, maar ook herverzekeraars, moeten heroverwegen of zij deze risico's kunnen dekken. Wanneer het risico te groot of onvoldoende voorspelbaar wordt ingeschat, kan dit leiden tot uitsluitingen of zelfs onverzekerbaarheid van risicovolle producten.

Gezien de verwachte stijging van de schadelast en de gevolgen voor premie, dekking en verzekerbaarheid, achten wij de financiële impact aanzienlijk groter, dan de op pagina 15 van de Memorie van Toelichting genoemde marginale betekenis van het ruimere toepassingsbereik van afdeling 6.3.3.

Tot slot

Het Verbond van Verzekeraars ondersteunt een zorgvuldige implementatie van de herziene productaansprakelijkheidsrichtlijn.

Nog niet alle potentiële marktdeelnemers zullen zich bewust zijn van hun mogelijk veranderde positie onder de herziene richtlijn. Partijen die tot nu toe geen productaansprakelijkheidsrisico liepen, moeten hun positie en verzekeringsbehoefte opnieuw bepalen. Dit vergt tijd en afstemming, aangezien (lopende) polissen, voorwaarden en premies herzien moeten worden. Wij achten het dan ook van belang dat de overheid een actieve rol speelt in de voorlichting aan deze nieuwe categorieën marktdeelnemers, zodat zij zich adequaat kunnen voorbereiden op hun gewijzigde aansprakelijkheidspositie.

Desgewenst zijn wij vanzelfsprekend bereid om onze visie nader toe te lichten.

Met vriendelijke groet,

manager sector Schade